

Az anafilaxiás sokk óvodai kezelésének eljárásrendje

2025.

Budaörs Város Önkormányzata, mint fenntartó, biztosítja az allergiás megbetegedésben szenvedő gyermekek anafilaxiás sokk elkerülését célzó, annak biztonságos ellátásához szükséges EpiPen Junior injekciókat köznevelési intézményeiben.

Az allergiás megbetegedések kezelése érdekében a Holdfény Utcai Óvoda nevelőtestülete az **alábbi eljárásrendet dolgozta ki.**

Mi az anafilaxia?

Az anafilaxia súlyos, életveszélyes allergiás reakció. A tünetek a gyermeknél allergiát kiváltó anyaggal (amelyet allergénnek is neveznek) való érintkezést követően másodperceken vagy perceken belül jelentkeznek. Az anafilaxia a szervezet immunrendszerének túlzott reakciója valamilyen, egyébként ártalmatlan anyagra, pl. bizonyos élelmiszerekre. A szervezet ezekre reagál és védekezésként kémiai anyagokat szabadít fel.

Az anafilaxiás reakció gyakori okai

Élelmiszerek

Pl. tej, búza, tojás, diófélék, mogyoró, pekándió, szója, hal, kagyló – ezek az élelmiszer allergének idézik elő a súlyos anafilaxiás reakciók több, mint 30%-át.

Rovarméreg

Pl. méhek, darazsak, lódarazsak, poszméhek – a felnőttek több, mint 3%-a, míg a gyermekek 1%-a érintett.

Gyógyszerek

Pl. antibiotikumok, helyi érzéstelenítők, fájdalomcsillapítók.

Latex

Pl. kesztyűk, tapaszok, léggömb,

Fizikai stresszhatás (pl. edzés)

Nagyon ritkán, esetlegesen más tényezőkkel együttesen.

Ismeretlen eredetű okok

A tünetek felismerése

Az anafilaxiás reakció egyértelmű jele, ha nagyon rossz közérzet alakul ki. A következő tünetek percek alatt megjelennek, így különösen fontos, hogy azonnal kezdje el a pedagógus a gyermeket kezelni.

- nehézlégzés, zihálás
- a nyelv duzzanata
- duzzanat/szorító érzés a torokban
- az arc/ajkak/szemhéjak duzzanata

- a beszéd akadályozottsága és/vagy rekedt hang
- köhécseles vagy folyamatos köhögés
- eszméletvesztés és/vagy összeesés
- sápadtság és elesettség (kisgyermek)

A fenti felsorolás nem tartalmazza az összes tünetet.

TÜNETEK - ALLERGIA						
Emésztő-rendszeri	Bőr	Légúti	Hematológiai	Időrendszert	Generalizált	Egyéb
• szájszárazság • hasmenés • hányás • tartós étvágytalanság • testsúly csökkenés • hasi fájdalom • reflux • gastritisz • székrekedés	• viszketés • csalánkiütés • ekcéma • dermatitisz • gégeödéma	• akadályozott orrlégzés • rohamokban jelentkező fűszentés • tartós rekedtség • köhögés • bronhitis • asztma • fülgyulladás • orális allergia szindróma	• bőr és nyálkahártya vörösek • anémia • eozinofília	• fáradékonyság • ingerlékenység • alvászavar • viselkedés zavar • migrén	• anafilaxiás sokk	• lassú növekedés • nem megfelelő súlygyarapodás

Azon gyermekek esetében, akik igazoltan, orvos által diagnosztizált allergiás betegségben szenvednek, a gyermek fogadását a szülőkkel való konzultációval kezdjük, melyet nyugodt körülmények között teszünk meg, időt hagyva a kérdések feltevésére. Erre a fogadó órára a beszoktatási időszakot megelőzően kerül sor, melyen minden – a gyermekkel közvetlen kapcsolatba kerülő kolléga részt vesz.

Kérjük, hogy ezen gyermek(ek) részére a szülő hozzon be 2 db adrenalin-tollat, melyet az óvodapedagógusoknak adjon át, akik – a felnőttek számára - jól látható és hozzáférhető helyen tárolják.

A fenntartó által biztosított 1 db EpiPen Jr. toll, elősorban a látens, orvos által nem diagnosztizált, de az óvodában súlyos allergiás tüneteket mutató anafilaxiás sokk esetére alkalmazható.

Elsősegély, teendők anafilaxia esetén

A pedagógus ismerje meg az allergiás gyermek allergiáját kiváltó allergéneket és az óvodai tartózkodás alatt állandóan kerüljék azokat! Nagyon fontos, hogy a pedagógusok ismerjék az anafilaxia tüneteit.

Ha anafilaxiás reakció alakul ki, az adrenalininjekció izomba történő beadását követően minden esetben ki kell hívni a mentőket, mivel a tünetek újra kialakulhatnak, súlyosbodhatnak. Az adrenalint lehetőleg még az anafilaxia tüneteinek súlyosbodása előtt be kell adni, a gyermek combja középső

harmadának elülső-oldalsó részébe. Az adrenalin érösszehúzóást okoz, ami fokozza a vérnyomást, segíti a vérkeringést és csökkenti a duzzanatot. Ezen túl az adrenalin ellazítja a hörgőket és csökkenti a zihálást. Az elsősegélynyújtó személy a **nem diagnosztizált, látens betegeknél csak az Országos Mentőszolgálat utasítására használhatja az autoinjektort.**

2. Mi az az EPIPEN/ illetve EPIPEN JR adrenalin AUTOINJEKTOR?

Hordozható, előretöltött, automata injekciós eszköz, **amely adrenalin adagol, súlyos allergiás reakció esetén. Az autoinjektort úgy tervezték meg, hogy életveszélyes anafilaxiás reakció veszélye esetén a (betegek saját maguk is) kisgyermek óvodai ellátása esetén a pedagógus is használhassa egy meghatározott adrenalin adag combizomba juttatására. Minden készülék csak egyszer használatos!**

1. Az EpiPen-t fogja a domináns kezébe (amelyikkel ír), úgy, hogy hüvelykujja a kék sapkához legyen közelebb, és markolja meg az eszközt (a narancsszínű hegygel lefele)!
2. A másik kezével húzza ki a kék védősapkát!

3. Tartsa az EpiPen-t a külső combtól körülbelül 10 cm távolságra! A narancsszínű hegynek a külső comb felé kell mutatnia.

4. Döfje az EpiPen-t derékszögben (90°), **határozottan** a comb külső részébe! (Figyeljen a kattánásra!)
5. 5 másodpercig tartsa szorosan ott! Az injekció tartalma ezalatt teljesen bejut és az autoinjektor ellenőrző ablaka elsötétül.

6. Az EpiPen-t el kell távolítani (a narancsszínű vége visszahúzódik az injekciós tűre), majd biztonságosan meg kell semmisíteni.

Finoman masszírozza az injekció beadási helyét 10 másodpercig! Hívja a 112-es segélyhívó számot és jelezze, hogy anafilaxiás rohama volt!

a) A készülék felépítése

Kék védőkupak

Megakadályozza az eszköz akaratlan aktiválását.

Utasítások

Átfogó, lépésről lépésre haladó útmutató magán a készüléken elhelyezve – vészhelyzet esetén lehetővé teszi a gyors alkalmazást.

Ellenőrző ablak

Ellenőrizze rendszeresen, hogy megbizonyosodjon arról, hogy az oldat tiszta és színtelen. Ha az oldat elszíneződik, forduljon kezelőorvosához egy új készülékért.

Narancssárga tűvédő tok

Ez a tok fedve tartja a tűt mind a használat előtt, mind pedig utána.

Amennyiben elegendő adagot kapott, az autoinjektor narancs vége visszahúzódott a tűre és az EpiPenen található ablak elsötétült. Ezt követően a gyermeket le kell fektetni, a lábait felemelni. Ha nehézlégzése van ilyen helyzetben, fel kell ültetni. Amennyiben a gyermek **eszméletlen**, az oldalára kell fektetni stabil oldalfekvő helyzetben.

Mi a különbség az EpiPen és az EpiPen Jr között?

Mindkettő adrenalinot tartalmaz, de különböző mennyiségben. Ha 30 kg-nál nagyobb a súlya, akkor az EpiPen-re van szüksége. 7,5 kg – 30 kg közötti testsúly esetén az EpiPen Jr a megfelelő. Az orvos határozza meg, hogy melyik készülék alkalmas az gyermekek számára.

Kép forrása:

https://kep.index.hu/1/0/4380/43809/438095/43809570_95caa4db9b60340466cf9e18bba39e5c_wm.jpg

Hogyan tudhatja meg az óvodapedagógus, hogy működött-e a készülék és megkapta-e a gyermeke a szükséges adrenalin adagot?

Amikor a pedagógus a gyermek combjába üti a tollat, a tű kioldódik és az adrenalin adag beáramlik a combizomba. A toll eltávolítása után a narancssárga tűvédő tok elfedi a tűt és az ellenőrző ablak

sötétté válik. A készülékben visszamarad egy kis mennyiségű adrenalin, ami teljes mértékben normális. A gyermek láthatóan gyorsan érezni kezdi, hogy az adrenalin hatni kezd.

Fontos tudnivaló: mindegyik autoinjektor csak egyszer használatos!

Rendszeresen ellenőrizni kell az adrenalin oldat színét az ellenőrző ablak segítségével, amennyiben elszíneződést, vagy üledéket észlel, vagy az eszközön feltüntetett lejárati idő letelt azonnal ki kell cserélni az autoinjektort.

Légbuborék van a készülékben, ettől még használható?

A buborék nitrogéngázból áll és teljesen normális, hogy ilyen buborékok észlelhetők. A buborékok nem befolyásolják a toll működését és a hatását.

A toll tárolása

Az adrenalin fényérzékeny. Az autoinjektort a külső csomagolásában mindig 25 C alatti hőmérsékleten kell tárolni. Lehetőleg ne kerüljön hűtőbe, fagyasztóba, továbbá ne tegyük ki extrém hőhatásnak sem! Ha az adrenalin levegővel vagy fénnel érintkezik, gyorsan lebomlik és rózsaszín vagy barna színű lesz. Rendszeresen ellenőrizni kell az autoinjektor fecskendőjét, hogy az oldat továbbra is tiszta és színtelen-e. A lejárati idő elérkeztével – vagy elszíneződés, illetve csapadék (szilárd részecskék) jelenléte esetén korábban is – az autoinjektort le kell cserélni.

Az eszközt a lejárati időn túl nem szabad használni, ezért a lejáratot rendszeresen ellenőrizni szükséges. A lejárati idő után a lehető legrövidebb időn belül új toll beszerzése szükséges.

A fenntartó által biztosított autoinjektor lejáratí idő figyeléséért az óvodaigazgató a felelős, az orvos által diagnosztizált allergiás betegségben szenvedő gyermek tulajdonában lévő 2 db toll lejáratí idejének figyelése a szülő feladata! A látens óvodás gyermekek részére 1db EpiPen Jr injektor biztosított.

Eljárás óvodában és az óvodán kívüli programok szervezése esetén, amennyiben allergiás gyermek van az óvodában, illetve a pedagógus csoportjában

A szülő feladata:

- Az eljárásrend függelékében szereplő adatlap kitöltése és leadása, a gyermeket nevelő pedagógus részére gyermeke orvos által megállapított diagnózisáról.
- A gyermek állapotáról való folyamatos tájékoztatás a gyermeket nevelő pedagógusoknak.
- Hozzájárulás megadása az EpiPen (adrenalin) injekció beadásához, amennyiben a kialakult allergiás tünetek esetén erre szükség van.
- A gyermek kezelőorvosa elérhetőségének biztosítása.

Az óvodaigazgató feladata:

- Az allergiás gyermekek részére szülők által biztosított EpiPen Jr injektorok tárolása.
- Az alkalmazottak tájékoztatása az allergiás gyermekek ellátásáról.
- A szülők tájékoztatása az óvoda feladatainak ellátásáról.
- A szülői nyilatkozatok elkészítése a diagnosztizált és látens allergiára vonatkozóan.
- Az intézmény működési dokumentumainak kiegészítése az új feladatellátással. (Házirend, SZMSZ)
- Az EpiPen Jr. injektor helyének kijelölése és láthatóvá tétele, annak érdekében, hogy minden dolgozó ismerje azt.
- Kapcsolattartás az egészségügyi ellátórendszerrel.

Az allergiás gyermeket nevelő pedagógusok feladata:

- Az allergiás gyermek adatainak begyűjtése a szülőtől, és az EpiPen Junior injektor tárolásának biztosítása.
- A látens allergiára vonatkozó nyilatkozatok begyűjtése minden gyermektől.
- A csoportban dolgozó és a gyermekkel kapcsolatba kerülő kollégák (gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, logopédus, gyógytornász, pszichológus) tájékoztatása a csoportban lévő allergiás gyermekről. Annak bemutatása, hogy milyen allergiában szenved a gyermek és annak mik lehetnek a tünetei.
- Az EpiPen Jr. injektor helyének kijelölése és láthatóvá tétele (megjelölt hely) a csoportszobában, annak érdekében, hogy a helyettesítő pedagógusok is ismerjék azt.
- A pedagógusok magyarázzák el csoportjukba járó gyermekeknek- életkori sajátosságaiknak megfelelően – az anafilaxiás sokk felismerhető jeleire, a veszélyes allergének megismerésére. Ha a problémát tapasztalják, szóljanak ők is a pedagógusoknak.
- A Pedagógiai Program megvalósítását segítő külső program esetén a pedagógusnál két készülék legyen, arra az esetre, ha a tünetek nem javulnak 5-15 percen belül és egy második injekcióra is szükség lenne. Mindegyik autoinjektor csak egyszer használatos.

Az elvitelről tájékoztassa az intézmény vezetőjét.

- A pedagógus tájékoztassa kollégáit is arról, hogy miről vehetik észre az anafilaxia tüneteit és hogy mit kell tenniük anafilaxiás reakció kialakulása esetén, továbbá hol található a csoportban az EpiPen Jr. injekció.
- Az EpiPen Jr. injektor használata után azonnal értesítse a mentőket, a szülőket és az óvodaigazgatót.
- Ellenőrizze időről időre az autoinjektor fecskendőjét, hogy az oldat továbbra is tiszta és színtelen-e. A lejáratí idő elérkeztével – vagy elszíneződés, illetve csapadék (szilárd részecskék) jelenléte esetén korábban is – tájékoztassa az óvodaigazgatót és a szülőket a csere szükségességéről.

Nevelőmunkát segítő csoportos dajka feladata:

- Vegyen részt az allergiás gyermek ellátásában, figyeljen az allergén anyagok elkerülésére, ismerje fel az allergiás tüneteket, megjelenésük esetén haladéktalanul tájékoztassa a pedagógust.

Az allergiás gyermekek speciális ellátásának helyi eljárásrendje megtalálható az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatának Függelékében.

Az eljárásrendről szóló tájékoztatást az óvoda vezetője az új szülők részére minden év első szülői értekezletén írásban vagy szóban megteszi.

Melléklet:

Nyilatkozat orvos által diagnosztizált allergiás betegségről, továbbá anafilaxiás sokk esetén az EpiPen Jr beadásának engedélyezéséhez

**Nyilatkozat orvos által diagnosztizált allergiás betegségről, továbbá anafilaxiás sokk esetén az
EpiPen Jr beadásának engedélyezéséhez**

Alulírott szülő, gondviselő
..... nevű kisgyermek gondozója nyilatkozom, hogy gyermekem - a
szakorvos által igazoltan - (igazolás mellékletként csatolva) az alábbi allergiás betegségben szenved:
.....

A betegség általános tünetei:
.....

Kérem az intézmény igazgatóját és pedagógusait, hogy gyermekem óvodai ellátása alatt vegyék
figyelembe a csatolt diagnózist. Amennyiben gyermekemnél súlyos, életveszélyes allergiás reakciós
tünetek, anafilaxiás sokk jelentkezik engedélyezem az általam biztosított és az óvodába bevitt EpiPen
Jr. adrenalininjekció beadását.

Kelt:

.....

szülő, gondviselő aláírása

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A nevelőtestület megismerő nyilatkozata

A Holdfény Utcai Óvoda nevelőtestülete az intézmény Anafilaxiás allergiás megbetegedésben szenvedő gyermekek speciális ellátásának helyi ellátási rendjéről szóló eljárásrendet a mai napon megtartott nevelőtestületi értekezleten megismerte.

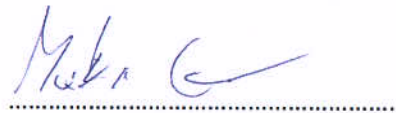
Budaörs, 2025.08.26

Kiss Anikó
igazgató

A nevelőtestület által elfogadott Anafilaxiás allergiás megbetegedésben szenvedő gyermekek speciális ellátásának helyi eljárásrendjéről szóló tájékoztatást a szülői szervezet megismerte.

Budaörs, 2025.08.

SZMK elnöke

Jelenléti ív

Nevelőtestületi értekezlet

2025.08.26

1. *Dani Lóla*
2. *Közy Angéla*
3. *Áldos Róka*
4. *Kajosovics Jolán*
5. *Székely István*
6. *Pázmány Péter Országház*
7. *Kovács Gabriella*
8. *Wenzel-Szabó Éva*
9. *Unger Péter János*
10. *Ujfi*
11. *WESS*
12. *Róka Klára Anna*
13. *Hevesi József*
14. *László*
15. *Bruno*
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.

Feladó: postmaster postmaster <postmaster@rendeles.t-online.hu>
Küldve: szerda 2025. augusztus 27 8:50
Címzett: igazgato@holdfenyovi.hu
Tárgy: Re: Holdfény Utcai Óvoda- eljárásrendek
Mellékletek: image001.jpg

Jelölő állapota: Megjelölt

Tisztelt Igazgató Asszony !

Az eljárásrendek példanutatóan alaposak, sokrétűek, jól össze állítottak, orvosszakmai szempontból is megfelelőek.

Üdv.: dr. Cs. R.

Idézet (igazgato@holdfenyovi.hu):

Tisztelt Dr. Csányi Róbert !

Telefonbeszélgetésünkre hivatkozva, csatoltan küldöm intézményünk két eljárásrendjének tervezetét.

Szakmai állásfoglalását szívesen fogadjuk!

Üdvözlettel:

Kiss Anikó

igazgató

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény u. 31.

mobil: (20) 391-6984

